

რედაქცია

გადაცემის პრინციპები... კლუბის ქვემოთ... ხელის-მომწერად... მისი და... რედაქცია... „Дружина“ „Иверия“... „დროება“-ნიმფრინის... წელიწადში 6 თვეს... 14 მან... 8 მ... 5 მ... 9 მან... 5 მ... 3 მ... 7 მან... 4 მ... 2 მ.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

უასი განცხადებისა

დიდი ასობით ასობით... მთელი ასობით... თუ საჭიროება მოითხოვს... განცხადებისა... ქუთაისში განცხადებისა... ვალდებულნი ვართ...

ინტორ კასუმოვის და ამხ. მთავარ კანტორაში (ერევნის მედიანზე, ჯაყელის სახლში) მიიღება ხელის-მოწერა ნეტარსენებულ იმპერატორის ალექსანდრე II-ის სახელობით ბავშვებისათვის თავშესაფარ სახლის (პრიუტის) გასამართავად. (10-4)

ტელეგრაფები

კატარაშვილი, 23 მაისს. „მმართველობის მოამბეში“ დაბეჭდილია ხელმწიფე იმპერატორის ბრძანება, რომლის ძალითაც სამხედრო მინისტრი გრაფი მელაუტინი დათხოვნილია სამსახურადან, ავთ-მეფობის გამო, და იმის მოადგილეთ დაინიშნა მეტოხრეკე არმიის გენერალის განდობა ლენ.-ლეიტ. ვანოვსკი. დათხოვნილია სამსახურადან აგრეთვე ფინლანდიის ლენ.-ლეიტენანტობა გრაფი ადლერბერგი და ამის მოადგილეთ დაინიშნა გრაფი გვიდენი მეორე. კატარაშვილი 24 მაისს. „მმართველობის მოამბეში“ დაბეჭდილია, რომ

გაზეთს „რუსკი ძურნიკის“ სამის თვით აღკვეთა ცალკე ნომრების გაყიდვას და ჟურნალი „სვეტ ი ტენი“ შეხვედრულა ექვსის თვით. გუშინ ხელმწიფე იმპერატორმა თეოდორე იმპერატორს ინახულა გაჩინოს სასახლეში და თქმა-სარდას უწყობლობა საპატიო წოდება, აქრას საათი და მიღიგაას მაიორის ჩინი; დანარჩენ დეპუტატების წევრებს უბოძა აქრას საათება მუქვით.

ახალი ამბები.

ბუშინ, კვირას მთელიისს გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადო უჩვეულებრივო სხდომა იყო დანიშნული ერთ მიძიე და საჩქარო საგანზე მოსალაპარაკებლად, როგორც ამ თავად-აზნაურობის წინამძღოელი აცხადებდა. * * * ბაზ „პავაზში“ დაბეჭდილია შემდეგი ამბავი: „ჩვენ ნამდვილად შევიტყუეთ, რომ პეტერბურღში მყოფობის დროს დიდმა მთავარმა პავსაისის ნამესტნიკმა ნება-რთვა მიიღო ხელმწიფე იმპერატორისაგან, რომ ორმოც-და-ხუთი დესიატინა ბაქოს ნავთის წყაროებისა

გადაღებული იყო ზოგიერთ სასარგებლო საქმეების შესასრულებლად პავსაისის სანამესტნიკოში. უმთავრესი საგნები, რომლებსათვისაც ამ ნავთის შემოსავალი უნდა დაიხარჯოს, სახალხო განათლება იქნება და სამოქალაქო უწყების ჩინოვნიკებისათვის ემერიტურ კასის დაარსება. რაღა თქმა უნდა, რომ სახალხო განათლებისათვის ამ სიმდიდრის მოხმარება ათას წილათ უფრო სასარგებლო იქნება, ვინემ სხვა-და-სხვა წარჩინებულ პირებზე გაცემა და მუქთად დარიგება, და ამიტომაც ეს ამბავი ყველასთვის სასიამოვნოდ უნდა დარჩეს.

* * * მალაქში ქუთთრუშის (წითელი) ავთმყოფობა არის გავრცელებული. ამბობენ აგრეთვე, რომ სპარსელები და თათრები უბნებში ამ უკანასკნელ დროს ძალიან ბევრი ხდება ავთ საოფლითაო (ტიფით). სიცხეები დაიწყო ჩვენს ქალაქში და, თუ ქალაქის გამგებამ და აღმინისტრაციამ ქალაქის სისუფთავეზე და აქიმების გამრავლებაზე არ იფიქრა, ჩვეულებრივად ავთმყოფობის გახშირებასა და ხშირ სიკვდილს უნდა მოველოდეთ. * * *

ბუშინ ნასადილევის ხუთ საათზე, მთელიისს დოლის პატრონის ბ. ნათუმენკოს განცხადებით, მუშტაიდს იქით, მინდორზე, დანიშნული იყო დოლი, რომელზედაც დიდ-ძალი ხალხი მიიწვიდა. მაგრამ თვითონ დოლი ისეთი საძაგლობა რამ იყო, რომ ყველა ნანობდა ამ სიმორცხე მოსვლას და ხარჯს. სულ რვა რაღაც ჩათლახი ცხენები იყო მარულაში ჩაწერილი, ამათში პირველად შეიღი გამოუშვეს და მეორედ კი მხოლოდ ერთი. შეიღი ერთმა ვილაც თათარმა აიღო „მორონცოვის ჯილდო“ (250) და მეორემ 150 მან.

მეორე დოლში ერთი კატის მსგავსი ცხენი გამოვიდა, რომელზედაც თათრის ბიჭი იჯდა; შუა წრემდინ რომ მივიდა, ხალხის ყვირილზე დაფთხა ცხენი და გადმოაგდო მჯდომი; მაგრამ ისევ შეჯდა და ნიშნამდინ მოვიდა. „მსაჯულებმა“ სთქვეს, რომ 8 სეკუნდით აღრე მოვიდა დანიშნულ დრომდინაო და ამის გამო ჯილდო მიიღო ათი თუმანი... ამით გათავდა დოლი. ხალხში უკმაყოფილება და დრტინეა გაისმა. ზოგიერთები ბ. ნათუმენკოს მიადგნენ და უკან სთხოვდნენ თავის ფულს.

„დროების“ ფელტონი, 26 მაისი.

სამართველოს მარაჩიის ქალთა სასწავლებელი.

ცნა ჯერ გასომე, ერთსულ გამოსჭვრთ. ქართული ანდაზა. მოაწინააღმდეგებელი ქალთა სასწავლებლის დაწესებაში ეკუთვნის ნეტარ-ხსენებულს საქართველოს ექსარქოსს მესევის. ამან პირველად გახსნა ამ გვარი სასწავლებელი საქართველოს ეპარქიის სამღვდლოთ ქალებისთვის ჩვენს უწინდელს დედა-ქალაქს მცხეთაში 4 იანვარს, 1866 წ. მცხეთაში სცნო ქართველმა თავის კაცობრიობა, თავის ხალხოსნობა, თავის ეროვნობა. აქ იწყო თანასწორ მოციქულმა და ჩვენმა ქრისტიანობრივის სარწმუნოებით განმანათლებელმა წმ. ნინომ თავის ქადაგება და ნათლობა. სამღვდლოთ ქალების სწავლის დაწყობაც ამავე ადგილიდამ, რასაკვირველია, კეთილ აზროვანი და ჭკუაში მოსახელელი იყო, თუ მივიღებთ სახეში აღნიშნული სასწავლებლის მიზანს და საშუალებას მისის გახსნისა და შენახვისათვის. მართლაც, ეს სასწავლებელი, რაც

ხანი დარჩა ამ ადგილს, კარგად ასრულებდა თავის დანიშნულებას. მხლაც მრავალს ვხედავთ აქ ნასწავლს ქალს კარგის ზნეობით და მცირე, მაგრამ ნაყოფიერი სწავლით აღჭურვილებს. მინ იტყვის, რომ ეს სასწავლებელი იყო უნაკლებო და მისი გაუკეთებება, საჭირო არ იყო? მე ვგონებ, არაინ. მე იმასაც ვფიქრობ, რომ უკეთესი იქნებოდა ესევე სასწავლებელი ოთხ კლასიანათ გადაკეთებულყო, ყოველის მხრით გაუკეთებულყო და იმავე დედა-ქალაქ მცხეთაში დარჩომილიყო მოსაგონებლად დედა-ქალაქისა და მოსახსენებლად ჩვენის განმანათლებლის წმ. დედა ნინოსი. ბარდა ამისა, კარგი იქნებოდა თვითვეულ საქართველოს სამაზრო ქალაქებშიაც გახსნილიყო ამავე ჯურის სასწავლებლები, ხოლო თვით ქალაქ მთელიისში საშუალო ქალთა სასწავლებელი. მინ არ დამეთანხმება, რომ ამ გვარი გულის-წადილის აღსრულება ყველასთვის მოსაწონი და სასიხარულო იქნებოდა, მაგრამ, ჩვენსა საუბედუროდ, ჩვენი სურვილი უნაყოფოდ ვახლავთ დარჩომილი, ვარდა ერთის ნაყოფისა, რომელიც მან გამოიღო ქალაქ მთელიისში ხსენებული სასწავლებლის გახსნით. საქმე იმაშია, რომ

ეს სასწავლებელი არ ვახლავთ ჩვენი სურვილის ნაყოფი, არამედ იმ ხისა, რომელიც პირველად დანიშნა ჩვენს დედა-ქალაქ მცხეთაში. მაშასადამე ჩვენ ეხლა გვაქვს ქ. მთელიისში ქალთა სასწავლებელი არა ახლად დანიშნული, არამედ გადმონერგული. არ ვიცი ამ ადგილს რათ მაგონდება ქართული ანდაზა „თხა ვიყიდე, თხა გავყიდე, სარგებელი ვერა ვნახე“, როდესაც გამოცდილებით ვიცი, რომ თუ სიტყვამ არ მოიტანა—ხოლმე, რაც უნდა ვეცადო, ანდაზას ვერ მოვიგონებ. სიტყვას კიდევ რომ მოეტანა, მაშინ გამოვიდოდა, რომ ქ. მთელიისის საეპარქიო სასწავლებელს სარგებლობა არ მოუტანია იმით, რომ ის ერთი ადგილიდამ მეორეზედ გადაუნერგავთ. ანდაზებით დამტკიცება რომელიმე აზრისა მრავალს არ მოეწონება, ბევრი იტყვის ამ კილოთი დროს გასატარებლად გველაპარაკებინაო. არც მე მსურს ჩემი მკითხველები დავაკმაყოფილო მხოლოდ ამ საზოგადო დასკვნით. მიქონიოთ მცირედი მოთმინება. მცხეთისა და თფილისის შედარება ორნივე ესენი თანასწორნი არიან მით, რომ ორნივე მყოფი სამეფო ქალაქნი არიან, ხოლო ეხლა ორნივე

მოკლებულნი ამ დიდებას. ჩვენს დროს მთელიისი მალლა სდგას მით, რომ ეს ეხლა მთელი ძაცკასის უფროსი ქალაქია, ხოლო მცხეთა უბრალო სოფელი. ადგილ-მდებარეობით მცხეთა სჯობია მთელიისს. საზოგადოდ რომ ავიღოთ, ჰავით სოფელი ყოველთვის სჯობია ქალაქს. ზნეობით თუ შევადროთ ქალაქს სოფელთან დაბეჯითებით შეგვიძლიან ვსთქვათ, რომ სოფელი არის ანგელოსთა სავანე, ხოლო ქალაქი სავანე ათას გვარ ბოროტებისა. მთუ ეს ასეა და თვით მკითხველიც გვეთანხმება, მაშასადამე მთელიისი გაცილებით ძირსა მდგარა მცხეთაზედ ადგილ-მდებარეობით, ჰავით და ზნეობით. ბავსინჯოთ კიდევ სხვა მხრითაც ეს ორი ადგილი, თუ რომელს ეკუთვნოდა უფლება ჰქონოდა თავის ზღუდვში ჩვენი პირველი სამღვდლოთ ქალთა სასწავლებელი. სასწავლებლისთვის ადგილი და შენობა. მისაც კი უნახავს მცხეთის დედათა მონასტერი, მისი ფართო და გალავნით შემოზღუდული ეზო და ვგრეთვე სუფთა ოთახები ქალთა საცხოვრებლად, ის ნათლად წარმოიდგენს იმ დიდ ზარალს, რომელსაც მიიღებდა ამ მოწყობილობის აქ თავ-დამნებელი და ამასთანავე ადგილ-მოწყო-

შველანი უკმაყოფილებას აცხადებდნენ: „მს მოტყუილებდა, ფულების დაცინცვლა არისო!“

თუ შემდეგაც ასე წაიყვანეს დოლის საქმე, უეჭველია, კაცი აღარ ივლის ამ გვარ დოლებზე.

„დროების“ კორმისკონფენსია

სხინვალი, 17 მაისი. ღღეს სხინვალიში დიდი ხალხის მოძრაობა და ალიაქოთია. შველა მხრიდგან საზოგადოება აქ არის შეკრებილი, ყველა წოდების კაცს თუ ქალს აქ ხედავთ. მშვენიერს და სასიამოვნო სურათს წარმოადგენს ზღუდრის გვერდა, რომელზედაც ეს დიდძალი, ფერად-ფერადი აჭრელებული საზოგადოება არის გაფენილი!... მისი ქლივილი-ხივილი, ახალგაზრდების კისკისი და ღიჯღიჯი, ტკბილი ბაასი, სიმღერა, ზურნა, დუღუკი... და სხ... და ყველა ეს მშვენიერ მაისის ღღეს და საუცხოვო ადგილას,—განა ეს სასიამოვნო არ არის?!...

ღღეს სხინვალი ღღესასწაულობს „ზღუდრობას“. მინ არ იცის რა არის ჩვენში ღღეობა, რა სიხარულით მოვლის ქართველი ღღეობას წასვლას. სხინვალიც მოუთმენელათ მოვლოდა თავის ზღუდრობას. მს ზღუდრობა არა თუ მარტო ღღესასწაული, არამედ „იარმუკაც“ გახლავთ ჩვენთვის. პირველი ვაჭრობა და აღებ-მიმცემობა ღღეს არის...

ბილობის მსყიდველი ქ. თფილისში. ძარგია, რასაკვირველია, ვინც თავის სიმდიდრის მიხედულობით, ამისთანა მოწყობილობის თავ-დანებებას ზარალად არ ჩააგდებს; მაგრამ, საუბედუროდ, ამასვე ვერ ვიტყვი ჩვენ უფულო და ღატაკ საეკლესიო ხაზინაზედ. რომ ჩვენი აზრი მართალი არ იყოს, აქამდის თფილისის საეპარქიო ქალთა სასწავლებელს ექმნებოდა შესაფერი სადგომი თავის ეზოთი. მაგრამ ყველამ ვიცით, რომ ეს სასწავლებელი ღღეთის გულისათვის შეიხიზნეს ღღედლობით საეკლესიო ანუ უკეთ სამონაზონო სახლში, რომელიც ვერასოდეს ვერ დააკმაყოფილებს სასწავლებლის მოთხოვნილებას ვერც თავის შენობის მოწყობილობით, ვერც ეზო-ყურით და ვერც ადგილ-მდებარებით. თუ ჩვენი სიტყვა არა გჯერათ, შებრძანდით, მშობელნო მოსწავლეთა ქალთა, თვით სასახლეში ანუ სადგომში და თვით თქვენს თვალთ იხილავთ, რომ აქ პაწაწა ქალები არიან დამწყვედულნი უმეტესად სიჭლექისა და სიკვდილისთვის, ვიდრე სწავლა-განათლებისა და სიმართლის დაცვისთვის. მაინც ჩვენ სულ-მოკლეობას არ გამოვიჩინებთ ამ შემთხვევაში, მოვიციდით კიდეც იმ დრომდის, როდესაც სამღვდლოება შეუდგება ქალთა სასწავლებლისთვის ადგილისა და სახლების სყიდვას; იქმნება იმან უფულოდ „ითხოვას და მიეცეს მას“. რომ ჩვენი საეკლესიო ხაზინა გა-

მეც შეუდგეი დილით ზღუდრის გვერდას. როდესაც შორიდგან გამოჩნდა ზიზილ-პიპილასებ აყვავებული ერი, უეცრად მომავრდა ძველი ბერძნების ღღეობა, იმათი ღღესასწაულები... მინ არ ვიცით—თუ რა გონებითი, ზნეობითი და ესტეტიკური სკოლა იყო ძველი ბერძნისათვის ღღეობა. ამ სკოლაში დიდი თუ პატარა, მდიდარი თუ ღარიბი, ყველა თვალთ ხედავდა და ყურით ისმენდა კეთილშობილობას, მაღალი ქკუის და ზნეობის მაგალითებს, ისმენდა თავის სამშობლოს წარჩინებული შეილების სანატრელ საქმებს და გულში ინერგავდა წადილს-საქმით და ცხოვრებით დაუმტკიცოს სამშობლოს სიყვარული... საბერძნეთში ღღეობა იყო საზოგადოების შემაერთებელი ძალა და ამ ძალაზედ, სხვათა შორის, იყო დამყარებული ბერძნების დემოკრატია, დიდება...

მე ვცდილობდი ზღუდრობაში რაიმე ზნეობითი ძალა მეპოვნა. დროებით თვალიდგან მოვიშორე ვაჭრული მხარე ამ ღღეობის; დანაშთენს ყველაფერს თვალ-ყურს ვადევნებდი, ყველაფერს ვასტერდებოდი, — არა მჯეროდა ცოტაოდენი რაიმე „ბერძნულისა“ არა ყოფილიყო—რა ჩვენ ზნუდრობაში. მაგრამ... მაგრამ... საიდგან სადა წმინდა საბა!... იქნება გარეგანი მხრით ჩვენი და ბერძნების ღღეობაები ერთი ერთმანეთს ემზავსებოდნენ,—იქაც და აქაც ღღეობა საზოგადოების სკოლას წარმოადგენს,

კოტრებულია და გაქურდული, ეს ყველამ იცის. მისაც კიდევ ეჭვი აქვს ამაში, იმასა ესთხოვთ თვალი გადავლოს ჩვენს სასულიერო ვაჭათა სასწავლებლებს და იმათ უბედურ და ბედკრულ მდგომარეობას სიღარიბის მიზეზით. არც ერთ იმათგანს არა აქვს თავ-შესაფარებელი შენობა, ყველა სასწავლებლები ან ნაქირავებ სახლებში და ან საკუთარს საქათმის მსგავს სახლებში იმყოფებიან, ამათთვის გულის შემატკივარი არაინ არის. სამღვდლოება თავიანთ სიღარიბის მიხედულობით, ყველა ხარჯს შენობისა და საჭიროებისთვის ვერა ჰფარავს, რადგან ამას არ ეხმარება ის ჩვენი უმაღლესი სასულიერო დაწესებულება, რომლის აუცილებელი საღმრთო ვალია ყოველივე შემწეობა აღმოუჩინოს სასულიერო განათლებას ჩვენს მხარეში. ჯერ მაგალითი არა ყოფილა, რომ ამას რომლისამე სასწავლებლისთვის თვალსაჩინო მატერიალური შემწეობა მიეცეს. შველა სასწავლებლის და სამღვდლოთ ყრილობათა თხოვნაზედ შემწეობის შესახებ, ამას (საქართველოს სასინოდო ძანტორას) ერთი მუქტი პასუხი აქვს გამზადებული: „შული არა გვაქვს“.

პი ამისთანა კოტრობისა და უფულობის დროს უქმდება ქალთა სასწავლებელი თავის შენობებით და მოწყობილობით მცხეთაში და გადმოაქვსთ თბილისში, სადაც მას გარს

თუმცა ამ სკოლას ჩვენში სხენაირი მიმართულება და ხასიათ აქვს. თუ საბერძნეთში ღღეობა ქკუას და გონებას ეხმარებოდა და ხსნიდა, კაცის ზნეობას ამშვენიერებდა, ჩვენში ღღეობა უფრო კუჭს სდის და მუცელის ღღეობათ ხდება... შველა ქართველს მიუხარია ღღეობას... რისთვის?—მს ხომ ყველამ იცით...

შსამართლობა იქნება ერთი რამეც რომ არა ესთქვა:

ღღეობას ჩვენში ერთი კარგი განვლენა აქვს,—ღღეობა არის შემნახეი და მფარველი ზოგიერთი კარგი ჩვეულობისა. თუ ბერძნებს უყვარდათ და აფასებდნენ გიმნასტიურ თამაშობას, ჩვენც საბუთი არა გვაქვს, რომ არ გვიყვარდეს ჯირითი, ჭიდაობა, თამაშობა, სიმღერა... საცა ღღეობაა, იქაც ყველა ეს უნდა იყოს. თუ ხალხის ჩვეულობა საზოგადოებას „ხალხონობას“ აგონებს, მამ ღღეობა ჩვენთვის სასარგებლო სკოლა ყოფილა... მართველ ხალხს უყვარს ჭიდაობა, სიმღერა, ჯირითი... მინ დამრახვს მას ამისათვის? რაც უნდა სთქვან, მსაბინის გრანდი ხარების ჭიდაობის ცქერას არ მოიშლის, რამდენიც უნდა დიციონოს ბერანქემ, ინგლისის ლორდი ენლაც „ბოქსის“ სიყვარულს თავს არ ანებებს და რაც უნდა პოლიცია თავიარს ამტყვევდეს, მაინც კინტოს კრივს ვერ შეაძულებს, მეყასპეს ყოჩების ჭიდაობას...

ზღუდრობას კარგი დროების გატარება იყო, კარგი ღღინი ერისა.

ახვევიან აღწერილნი პირობანი. აქედამ სჩანს, რომ, თუ ვინიცობა სამღვდლოებამ ადგილისა და შენობის შესყიდვა მოიწადინა, რომელიც აუცილებელია, თუ სასწავლებელი ეხლანდელსავე მდგომარეობაში დარჩა, სამღვდლოებამ ყველა ამ-გვარი ხარჯი თავის თავზედ ანუ ჯიბეზედ უნდა მიიღოს. მსრეთი ხარჯი, ძრიელ რომ შევამციროთ, მაინც 60 ათას მანეთზედ ნაკლები არ გამოვა, თუ მეტი არა. შეუძლიან სამღვდლოებამ ამ ხარჯის მიცემა? მს სამღვდლოებამ გასინჯოს და ასწონოს გონიერულად.

ხ ა რ ჯ ა

სასწავლებლის წესდება ისე არის შედგენილი, რომ აქედამ კაცი ხარჯისას ვერას გაიგებს. ძაცსა ჰგონია, განგებ არაფერს აცხადებენ ხარჯის შესახებ, რომ არაინ შეიტყუას უფულოდ ინახება ეს სასწავლებელი, თუ ფულით. წესდებაში მხოლოდ ის არის ნათქვამი, რომ „სასწავლებელი იქმნება საზოგადოთ ეპარქიას ხარჯზედ“. რამდენი არის გადაჭრილი წლიური ხარჯი და რა საჭიროებისთვის,—ეს მხოლოდ ერთმა ღღერთმა უწყის. მეტი ღღინე არ არის, იმით უნდა დავკმაყოფილდეთ, რასაც გვაძლევს წესდება. ჩვენთვის ისიც საკმაოა, რომ სასწავლებელი ინახება ეპარქიის ხარჯზედ.

თუმცა ნათლად არაფრის შეტყობა არ შეიძლება წესდებიდამ, მაგრამ

სამწუხაროთ, ჩემი კარგი გუნება რამემ შესცვალა და ანაზღო რამოდენიმე სიტყვის თქმა შეტოვარ იქნება. მე დავრწმუნდი, რომ „ბაზიბუზუყური“ სასტიკობით ჩვენ ხალხს ღღეობას აძულებენ და ხალხის უკარგვენ ჩვეულობას მისდოოს...

ჩვეულებისაებრ, ამწვანებულ, ფართო მინდორზედ გაიმართა ჭიდაობა. როგორც „ბობოლაებს“, ისე გლვს კაცსაც სურს და უნდა თავის სამშობლოს შეიღების ფიზიკური ძალა, სიმარდე დაინახოს. ხალხიდგან გამოირჩენ მოთავენი. შეიქნა ერთი ცემა-ტყევა. მოთავე-ბაზიბუზუყებმა ორ კაცს ხელი მოსტყენს, ბევრს თავპირი დაუმტყერიეს... რისთვის?—შკან დედქითო!...

არა. ღღეობას ხალხი იკრიფება და თან გულში მოაქვს ძმობა და ერთობა. საწყალ გლვს უნდა დაინახოს რამე, იმას კი უმიზეზოთ მათრახით ტყავს აძრობენ... ჩვენ ბაზიბუზუყებს ჭიდაობა სწორეთ გლადატორების ასპარეზათ მიაჩნიათ. არც ერთი ღღეობა არ მოვა, რომ უბედურებაც თან არ მოჰყვეს; აქ იმას გაჰყლეთენ ჯირითობის დროს, იქ იმას მოსტყენს რასმე. მინა? ღღინის მოთავენი, ცრუ პატრიოტები, რომელთაჯ დაბალი ხალხის სიკეთე მართა პირზედ აკერიათ!...

რა გასაკვირველია, რომ დაბალ ხალხს ნელ-ნელა სძულდება ღღეობა, რა გასაკვირველია, რომ ღღეობა ნელ-ნელა ჰკარგავს იმ ზნეობითს

შემდგენლების სურვილის წინააღმდეგ, შეიძლება მკითხველმა სხვა-და-სხვა დასკვნა მაინც გამოიყვანოს ამ დატლებული წესდების ხელმძღვანელობით: მე-§ 13 წესდებისა ღღაღებს: „სასულიერო წოდების ობოლი ქალები მიიღებიან საცხოვრებლად სასწავლებელში იმ პირობით, თუ ამათ გამოუჩინებთ ვინმე პატრონად და კეთილის-მყოფლად, რომელიც იკისრებენ დაწესებულის ფასის შეტანასა ყოველს წელს“. ამას ქართულად აქვს შენიშვნა: „უფსოთ ანაგან ან მიაღება“.

ამ მუხლიდამ სჩანს, რომ თვით სასწავლებელს არა აქვს თავის საკუთარი წყარო და ადგილი რამდენიმე ქალის აღსაზრდელად. შველ-მოქმედნი რომ არაინ გამოჩნდნენ და არ შესწირონ ქალების შესანახად საჭირო ფული, შეიძლება, რომ სასწავლებელში არც ერთი ქალი არ იყოს, უნდა ვიფიქროთ, რომ ამ საგნისთვის თვით ეპარქიის ფულიდამ არ არის დანიშნული არც ერთი სტიპენდია, რომ კაცს იმედი ჰქონდეს სამუდამო ადგილზედ სასწავლებელში. ობლებისთვისაც კი არ არის ამისთანა ადგილი: ისინიც, წესდების ძალით, უფასოთ არ მიიღებიან. თქვენმა მზემ, დიდი და სამაგალითო სასწავლებელი ყოფილა ეს ქალთა სასწავლებელი. საქველ-მოქმედო დაწესებულება და ქველ-მოქმედების ნაყოფი კი არაფერი! ღღერთმა შეინახოს ამისთანა

განვლენას ხალხზედ, რომელიც იმას უწინ ჰქონდა! უწინ დღეობას ხალხი თავისუფლათ თვალთ ხედავდა თავის მოძმების ფიზიკურ ვითარებას, სიმარდეს, ძალას, მამაცობას და სხ. და გულში უღვივებდა სიყვარული და თავიანთ-ცემა ამ ვითარებისა; უწინ დღეობა, სხვათა შორის, გიმნასტიური სკოლა იყო. მხლა ამ სკოლას ცოტ-ცოტათი შევირდები აკლდება და იქნება, ჩვენმა ბაზიბუზუყებმა, თუ თავიანთ გმირობას თავი არ დაინებეს, ეს სკოლა სრულიათა მოიხსნება. იქნება ეს „დღეობის ბაზიბუზუყობა“ არის მიზეზი, რომ უწინდელი მამა-პაპური ვაჟკაცობს ჩვენ დროს მარტო ლექსათ იხმარება... არა, დღეობას ხალხი იკრიფება სასიხარულოთ და თქვენ, ბაზიბუზუყებო, ამ სიხარულს სატირლათ ნუ უხდით...

ს-ა.

თეატრი

ქართული წარმოდგენა

24 მაისს.

გას. ახალი ბენეფისი. „ომი ცოლ-ქმრებ შუა“ ვაღველი 5 მოქმედებად (?), რუსულად და „რა არის ბენეფისი“ — ინტრემედია, მიხაძე გრაფ სოლოგუბისა თ. ღ. მრ—საგან.

ბევრი სისულელე და უმსგავსეობა გვინახავს ჩვენს სცენაზე; ბევრი უხეი-

კველ-მოქმედება და მოწყალება... სჩანს იესო ძრისტეს ზნობის დედა აზრის გაგება და მისი განაყოფიერება.

დავიჯერო, რომ მცხეთის სასწავლებელში არცერთი ქალი არ იზრდებოდა საეკლესიო ხაზინის ხარჯზე? თუ იქ ოცი ქალი (წესდება § 5) იზრდებოდა, რატომ ობილიში აღარ ზრდის ჩვენი ეკლესია ორიოდე ობოლს და ღარიბი დედ-მამის ქალებს? შეიძლება ამ შემთხვევაში მხოლოდ კეთილ-ნებობით შემოწირულ ფულ-ზედ დამყარება? მანა არ შეიძლება ამისთანა ქველ-მოქმედი ჩვენს დროში არაფერ არ გამოხდეს, და მაშინ ხომ ძალა-უნებურად უნდა დაიკეტოს სასწავლებელი? თქვენი ნება გახლავსთ, მაგრამ მე კი არა მწამს რა ქვიზაზედ დაფუძნებული სასწავლებლისა. ამისთანა სასწავლებლები ყოველთვის დამაფუძნებელთ გაჰყვებიან ხოლმე, იმათ კვალს მოიკლევინ ხოლმე, და თუ დარწმუნებული ვართ, რომ ამ სოფელში ყოველივე წარმავალი გახლავთ, უნდა ვიფიქროთ დამაფუძნებლის შერყევა თვით სასწავლებელსაც შეარყევს ანუ მოსპობს.

სასწავლებელს, როგორც ყველა საზოგადო დაწესებულებას, მტკიცე საძირკველი უნდა ჰქონდეს, საზოგადოების სურვილის ნაყოფი უნდა იყოს, მისს ყოველდღიურ საქმიანობას და სარგებლობას უნდა მისდევდეს. თუ ამ მიზანს გადუხვია, უნდა ვიცოდეთ, სასტიკი დასჯა მოელოს მას ბოლოს.

რო და უმსგავსო პიესები წარმოუდგენია ჩვენს ტრუპას თუ თავის-თავად და თუ სხვა-და-სხვა კომიტეტებისა და რეჟისორების თაფონობით, — მაგრამ ამისთანა სისულელე, როგორც ეს „ომი ცოლ-ქმრებ შუა“ არის, სწორეთ არ გვინახავს.

მართალია, აფიშაში გამოცხადებულია, რომ ეს არის ვოდევილი (თუმცა ხუთ მოქმედებანი ვოდევილი პირველად გვემის). და ვოდევილს ბევრი არა მოეთხოვება რა; საჭიროა მხოლოდ რომ ინტრიგა იყოს მახვილად შეთხზული და ისეთი მდგომარეობა მოქმედ პირებისა, რომ მაყურებელს სიცილი, მხიარულება მოგვაროს; არც აზრი, არც ცხოვრებიდან აღებული ნამდვილი სურათები, არც მიმართულება ვოდევილს მაინც-და-მაინც არ მოეთხოვება, — მაგრამ ზემოხსენებულ ვოდევილს არც ერთი ეს საფოდევილო თვისება არა აქვს: არც ინტრიგაა რიგიანი, არც სასაცილო მდგომარეობა მოქმედ პირებისა, არც მახვილის კლმით არის დაწერილი და სხვა რამე. მიღაც სამი სულელი კაცია გამოყვანილი, რომელთაც ცოლები ატყვილებენ და ეს მოტყუება რამდენსამე ცინიკურ სცენაშია გამოხატული. თავიდან ბოლომდე სცენიდან გვემის: საწოლი, ლოგინი, საწოლი ოთახი, კოცნა, ტლაშა-ტლუში.

ვოდევილს შემდეგ რაღაც ინტრემედია — დივერტისმენტი გვიძენა ბ.

თუმცა, როგორც შევნიშნეთ, საზოგადოებისა და ხაზინიდან გადაჭრილი ხარჯი და რიცხვი არ არის ობლების შენახვისთვის სასწავლებელში, მაგრამ, ჩვენდა სანუგეზოდ, ეს ხარჯი ერთ პირს უკისრია, სახელდობრ ყოველ-უსამღვდელოესს საქართველოს ექსარხოსს იოანნიკეს. მე § 14 წესდების ძალით „თვრამეტი (18) ობლის შენახვას, თვითეულ კლასში ექვსისას, კისრულობს თვით მალა-ყოველ-უსამღვდელოესი საქართველოს ექსარხოსი იოანნიკე. ამასთანავე ექვსის ობლის ხარჯი იმან ამთავითვე შეიტანა ერთბაშით თანხა ათი-ათასი მანეთი.“ უნდა ვიფიქროთ, რომ დანარჩენსაც მისი ყოველ-უსამღვდელოესობა წერილ-წერილად შეავსებს და მით უკვდავს ჰყოფს თვის სახელს საქართველოს ეპარქიის სამღვდელოთ ქალთა განათლების ისტორიაში. ღიღება და პატივი მისს ქველ-მოქმედებას! აი ერთად-ერთი საფუძელიანი და სამუდამო წყარო ქალების აღზრდისათვის სასწავლებელში.

§ 15 წესდებისა: „სხვა ქალებიც (თვრამეტს გარდა § 14) სასულიერო წოდებისა მიიღებიან საცხოვრებლად სასწავლებელში ფასით წელიწადში 100 მ., ამას გარდა პირველ წელიწადს თავდა-პირველ მოსაწყობად 50 მანეთი. სხვა წოდების ქალთ უნდა შეიტანონ 200 მ. ხარჯისა და 50 მ. პირველ მოწყობისა.“

სწავლის უფლების ფასიდან განთავ-

მოზენფისი: „რა არის ბენეფისი?“ შარდა რო აიხსნა, სცენაზე დაინახეთ ყველა ჩვენი ტრუპის აქტიორები და აქტრისები თავის ნამდვილ სახითა და ტანისამოსით. ბამოვიდა მოზენფისი ბ. მ. აბაშიძე და დაგვიწყო საუბარი იმაზე-თუ რა გაჭირებულ მდგომარეობაში არიან აქტიორები და აქტრისები, რამდენი დაბრკოლება აქვს ქართულ თეატრის საქმეს პიესების უქონლობისაგან, როგორ ეძებს მოზენფისი საბენეფისო პიესებს, როგორ ხან ერთს ჩვენ მწერალთან მივა და სთხოვს, ხან მეორესთან და ბოლოს ყველა გაწბილებული და კულამოძუებული ბრუნდება შინ.

თუ ამ ინტრემედიას ის მნიშვნელობა ჰქონდა, რომ წუხანდელ მაყურებლების წინაშე ბოლიში მოეთხოვება ბ. მოზენფისის, უხეირო პიესის დადგენისათვის, ამ შემთხვევაში მიეტყვება ეს ერთობ გულ-ღია და უხეირო საუბარი სცენიდან მაყურებლებთან. მაგრამ, თუ იმედი ჰქონდა, რომ ამით დეაქტობა, ან გაეცინებ საზოგადოებასა, — ამაში კი შემცდარია. ინტრემედია, როგორც ეტყობა, უხეიროდ არ არის დაწერილი, ზოგიერთი ალაგები ნამდვილის იუმორით არის საგესე, მაგ. ის ალაგი, საცა მოზენფისი პიესებს ეძებს და ხან ერთ მწერალს ეხვეწება პიესის დაწერასა და ხან მეორეს. მწერლების პასუხში მახვილად არის გამოხატული ამათი

ვისუფლებულნი არიან ის ქალები, რომელნიც თვით სასწავლებელში სცხოვრებენ (§ 18) და ვგრეთვე ღარიბი სამღვდელოთ ქალებიც (§ 19). აქედამ სჩანს, რომ თითო ქალის შენახვა სასწავლებელში უჯდებათ მშობელთ წელიწადში ათი თუმხანი, და თავდაპირველ მოსაწყობად ხუთი თუმანი, სრულებით თხუთმეტი თუმანი.

აი მხოლოდ ამ ცნობების ამოკითხვა შეიძლება აღნიშნული წესდებიდან ხარჯის შესახებ. აქედამ შეიძლება მივხედეთ, რომ, 18 ქალის ხარჯის გარდა, რომელიც იკისრა ყოველ-უსამღვდელოესმა იოანნიკემ, სასწავლებელს უნდა ჰქონდეს სხვა შემოსავალიც, რომლითაც შეიძლება ბოლდეს სახლის და მოსამსახურის შენახვა, მიეცეს ხარჯი ანუ ჯამაგირი სასწავლებელზედ მეთვალ-ყურე ქალს, ამისთანავე მეთვალ-ყურე კაცს, საგნების მასწავლებელთ და სხვა. თუ რა ეხარჯება ეპარქიას ამ საგნებზედ, სამწუხაროდ ჩვენდა არ შეიძლება შევიტყოთ თვით სასწავლებლის წესდებიდან და არც თვით მახლობელ მთავრობას არ გამოუცხადებია სახლობთ ამ გვარი ცნობები იქნება იმისთვის, ვითომც ამისთანა ცნობების გამოცხადება საგნებელი იყოს თვით სასწავლებლისთვის და არა სასარგებლო.

ჩვენი საყოველთაო სენი იმაში მდგომარეობს, რომ საზოგადოებას შემწეობას კი ვთხოვთ, როდესაც გაკეთება ანუ დაწესება გვინდა რისა-

ხასიათი და დამოკიდებულება ჩვენდელ ქართულ თეატრთან.

მაგრამ ბ-მა აბაშიძემ ისეთ ნაირად წაიკითხა ეს ინტრემედია, რომ თუ რამ ცოტა მხო და სიმახვილე ჰქონდა, ისიც დაუკარგა. მაგ. ის ადგილი (დასაწყისში), საცა იუმორიულად დახატულია ჩვენი აქტიორის გაჭირებული მდგომარეობა, ბ-მა აბაშიძემ ისეთი კილოთი წაიკითხა, თითქო მართლა წუწუნებს, თითქო მართლა სტირისო თავის გაჭირებაზედა და საზოგადოებას სთხოვს: ერთი ტომარა ნახშირი გვაჩუქეთ, ან გამონაცვალი კაბა, ფრაკი მიწყალობეთო!

მართის სიტყვით, მგონი არც ერთი მაყურებელი კმაყოფილი არ დაბრუნებულა შინ წუხანდელის წარმოდგენიდან და, უეჭველია, არც ერთი არ გაიფიქრებდა გულში: „ქარგათ გავატარე დრო, შემდეგაც მოვალ ქართულ თეატრშიო!“

წუხანდელის ბენეფისით არც თვითონ მოზენფისი უნდა დარჩენილიყო კმაყოფილი: თეატრი სანახევროთაც არ იყო საგესე და არც ერთი საჩუქარი, არა თუ ოქრო-ვერცხლის რამე, არამედ უბრალო დაფნის გვირგვინიც კი (რომელიც ერთობ გაიფიქრებულა ჩვენში) არ მიუღია იმას...

მე და შემოსავალ-გასავლის ანგარიშს კი არ უდგენთ, როდესაც ეს არის დედა-ბოძი კეთილ-განწყობისა და თანაგრძობისა საზოგადოების მხრით ამისთანა დაწესებულებისადმი. მს აზრი რკინის ასოებით უნდა დაწერათ სასწავლებლის ბედის გამგეთა თავის ბაირალზედ. მაგრამ... მინ იცის რამდენი „მაგრამ“ არ ითქმება.

რომ ყველა აღნიშნული საჭიროებისათვის ხარჯები ობილისის საეპარქიო სასწავლებელში ყოველთვის მომეტებით დასჭირდება, ვიდრე მცხეთაში, ამას დამტკიცება არ უნდა. მცხეთის სასწავლებელს ჰქონდა უფასოდ დედათა-მონასტრის სახლები, ეზო, ბოსტანი, ბაღი, საძოვარი ძროხებისთვის (მცხეთის სასწ. წესდება, § 27). შევლა ამ მოწყობილობას მიზნათ ჰქონდა პირ-და-პირი გაცნობა და შესწავლა ცხოვრებაში გამოსადეგი ცნობებისა და ნაყოფიც გამოჰქონდა ამისთანა სწავლას. მოიწადინეთ, რომ ამისთანავე პირობანი გარს ეხვიენ ობილისის საეპარქიო სასწავლებელს და მაშინ ნათლად დაინახეთ, რომ ჩვენი ეპარქია ამისთანა ხარჯს ვერ შესვლავს და მაშასადამე ხარჯის უქონლობას ზედვე მოჰყვება თვისი შესაფერი ნაკლულევენებაც, დაცემა სასწავლებლისა.

იმისთანა ღარიბი ეკლესიისთვის, როგორც არის ჩვენი ეკლესია, ყოველად შეუძლებელია ობილისში შესაფერად შენახვა საეპარქიო სასწავლებლისა.

(დასასრული შექმნა)

ბანსაღებანი

ინგლისის მადანიაში

ჩარკეიანის და ამს.
წიგნის პალატი
 გადავიდა თ. მუხრანსკის სახ-
 ლებში, ატამანის ქუჩაზე, სა-
 ქართველოს გოსტინიცის ზირ-
 და-ზირ № 15. 5—3

თარსაღ-
აღანი

ბაქ-მას-
ტყრი

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს
 ამღვებს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან.,
 გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ.

აქვე ისყიდება ქინის ზომადა თმების
 გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწოტკებო
 თავის ტკივილის მოსასპობლად, ტუბ-
 ლეტის საშინი, დუხები და სხვ.
 (150—100)

უთთაისში, ბერარდის წიგნის მალა-
 ზიაში ისყიდება რუსული წიგნი
**ГРУЗИНСКІЕ ЦЕРКОВНЫЕ ГУД-
 ЖАРЫ**
 (ქართული სამკლესიო გუჯარები)
 გამოცემული დი. პ. შურცერაძისაგან
 შპსი თითო წიგნისა მძისი აბაზი.
 (5—5)

თბილისის საადგილ-მამულო
 ბანკის სალაში, ორშაბათს, 1 იუ-
 ნისს. დილის თერთმეტ საათზე,
 იქნება წლიური სამართო კრება წი-
 რა-პითხვის გამაგრებლად სა-
 ზომადლოების წიგნით.

- საგანი კრებისა არის:
- ა) წასრული წლის ანგარი-
მის მოსმენა.
 - ბ) საზოგადოების წევრთა
აჩივება.
 - გ) მომავალ წლის გასაგლის
სიის დამტკიცება. (4—3)

რაში, სოფ. სკრას. თავნი ვალი—12,791 მან. 86 კაპ., შესატანი—544
 მან. 99 კაპ., სულ—13,336 მან. 85 კაპ.

შაღიკოვი, გიორგი რაჭვის-მე: სახნავ-სათესი და საძოვარი ადგილები
 ადგილები და ტყე, 426 დესიატინა 1873 საყ., თფ. გუბ. ბორის მაზრაში
 სოფ. სკრას. თავნი ვალი—8,855 მან. 91 კაპ., შესატანი 380 მან. 69
 კაპ. სულ—9,236 მან. 60 კაპ.

გაბაშვილი, ანდრი მისკილის-მე: სახნავ-სათესი და საძოვარე ადგილები,
 106 დესიატ. 320 საყ. თფ. გუბ. და მაზრაში; სოფ. შირისს. თავნი ვალი
 —4,919 მან. 95 კაპ., შესატანი—246 მან. 90 კაპ., სულ—5,166 მ. 85 კ

შაღიკოვი, იოსებ ივანეს-მე: სახნავ-სათესი მიწები და ტყე, 270 დეს.
 თფ. გუბ. სიღნაღის მაზრაში, სოფ. ბერჯანს. თავნი ვალი—4,919 მან.
 93 კაპ., შესატანი 185 მან. 49 კაპ., სულ—5,105 მან. 42 კაპ.

ამაღვანის, ივანე თემურაშის-მე: სახნავ-სათესი ადგილი, 151 დეს.
 1,756 საყ. თფ. გუბ. ბორის მაზრაში, სოფ. შაწრეთს. თავნი ვალი—
 3,443 მან. 88 კაპ., შესატანი—154 მან. 79 კაპ., სულ—3,597 მან
 67 კაპ.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის-მე: სახნავ-სათესი და საძოვარი ადგილები,
 178 დესიატ. 2011 საყ., თფ. გუბ. და მაზრაში, სოფ. საგაბაშვილის და
 მხინვალს. თავნი ვალი—2,951 მან. 96 კაპ., შესატანი—198 მან. 50 კ.
 სულ—3,150 მან. 46 კაპ.

ორბელიანი, ვახტანგ ვახტანგის-მე: სახნავ-სათესი ადგილები და ტყე
 1,977 დესიატ. 1280 საყ. თფ. გუბ. და მაზრაში, სოფ. ძველ-მუშანისში,
 საფარლოს და მატევეანის სოფელს. თავნი ვალი—13,775 მან. 85 კაპ.,
 შესატანი—552 მან. 18 კაპ. სულ—14,328 მან. 3 კაპ.

ცინციშვილი, დავით ივანეს-მე: სახნავ-სათესი და საძოვარი ადგილები,
 87 დესიატ. 960 საყ. თფ. გუბ. ბორის მაზრაში, სოფ. ძველ-ნიჩბისს.
 თავნი ვალი—3,949 მან. 31 კაპ., შესატანი—175 მან. 30 კაპ., სულ
 4,124 მან. 61 კაპ.

ორბელიანი, ვახტანგ ვახტანგის-მე: სახნავ-სათესი, საძოვარი და სათი-
 ბი ადგილები, 1,434 დესიატ. 1,120 საყ. თფ. გუბ. და მაზრაში, სოფ.
 მურიყალს და შიღლიარში. თავნი ვალი—10,860 მან. შესატანი 594
 მან. 38 კაპ., სულ—11,454 მან. 68 კაპ.

ჭარუშიძე, ივანე ზაქტას-მე: სახნავ-სათესი ადგილები, 12 დესიატინა
 1,440 საყ. თფ. გუბ. ბორის მაზრაში, სოფ. მორისს. თავნი ვალი—
 296 მან. 12 კაპ., შესატანი—23 მან. 35 კაპ., სულ—319 მან. 47 კაპ.

ამილახვარი, ამირანდო ამირანდოს-მე: სახნავ-სათესი და სათიბი ად-
 გილები, 145 დესიატ. 175 საყ. თფ. გუბ. ბორის მაზრაში, სოფ. შაწრეთს.
 თავნი ვალი—2,961 მან. 90 კაპ., შესატანი—134 მან. 21 კაპ., სულ
 3,096 მან. 11 კაპ.

გარდაშვილი, ალექსანდრე ივანის-მე: სახნავ-სათესი, სათიბი და საძო-
 ვარი ადგილები, 266 დესიატ. თფ. გუბ. და მაზრაში, სოფ. მხინვალს.
 თავნი ვალი—4,936 მან. 50 კაპ., შესატანი—216 მან. 39 კაპ., სულ—
 5,152 მან. 89 კაპ.

ერისთავი, ესტატე მინდინაშის-მე: სახნავ-სათესი და საძოვარი ადგი-
 ლები, 280 დესიატ. 2,006 საყ. თფ. გუბ. ბორის მაზრაში, ახოსის.
 თავნი ვალი—7,898 მან. 40 კაპ., შესატანი—381 მან. 58 კაპ. სულ—
 8,279 მან. 98 კაპ.

ანდრანიკოვი, ზაქარია იოსების-მე: სახნავ-სათესი, სათიბი და საძოვა-
 რი ადგილი და ბუჩქის ტყე, 4765 დესიატ. თფ. გუბ. და მაზრაში, სოფ.
 ლამბალოს. თავნი ვალი—59,238 მან. 7 კაპ., შესატანი—2,475 მან. 50
 კაპ. სულ—61,713 მან. 57 კაპ.

მალაფისა, ნინო სანდიანის ასული: ზვარი, 6 დესიატ. თფ. გუბ.
 სიღნაღის მაზრაში, სოფ. ბაკურციხეს. თავნი ვალი—1,700 მან., შესატა-
 ნი—83 მან. 8 კაპ., სულ—1,783 მან. 8 კაპ.

ზანდუკელი, ოტია გიორგის ასული: ზვარი, 7 დესიატ. თფ. გუბ.
 ლუშეთის მაზრაში, სოფ. არაგვისპირს. თავნი ვალი—2,000 მან. შესატანი
 64 მან. სულ—2,064 მან.

გარდაშვილი, ალექსანდრე ივანის მე: ზვარი, 7 დესიატინა 600 საყ.
 თფ. გუბ. და მაზრაში, საგაბაშვილოს მხინვალს. თავნი ვალი—2,000 მან.
 შესატანი—95 მან. 80 კაპ. სულ—2,095 მან. 80 კაპ.

ერისთავი, ვახტანგ დავითის-მე: სათიბი ადგილები და ტყე 204 დეს.
 1200 საყ. თფ. გუბ. შირისის მაზრაში, სოფ. ბოჭორმას. თავნი ვალი—
 2,000 მან., შესატანი 64 მან. სულ—2,064 მან.

ამ მამულების გასყიდვა, ბანკის წესდების 18 მუხლის თანახმად, დაი-
 წყება შემო-აღნიშნულის ვალიდამ, რომელსაც მიემატება კიდევ სახელმწი-
 ფო და ფონტის ხარჯის გარდასახდელი (ნედიამკები). ბანკის თავნი ვალი
 სესხის ამლებს შეუძლიან გარდასახდოს ამავე ბანკის გირაოს ფურცლებით,
 რომელნიც მიიღება მათის ნორმალურის ფასით, მანეთი მანეთში; თავნი
 ვალი შეიძლება აგრეთვე გარდასახდოს იქმნეს მსყიდველზე; ვადაზე შემო-
 სატანი და სხვა გარდასახადი კი ნაღდი ფულით უნდა იქმნეს ბანკში შემო-
 ტანილი.

თუ ამ 13 ივნისს არ გაიყიდა რომელიმე მამული, ამ შემთხვევაში
 ამავე წლის 27 ივლისისათვის, წესდების მე—21 მუხლის თანახმად, დაი-
 ნიშნება მეორეჯერ და უკანასკნელი გასყიდვა (ტარგი).

წესდების მე—16 მუხლის თანახმად, სესხის ამლებს უფლება აქვს
 გარდასახდელი ფული თავის სარგებლით და სხვა ხარჯით შემოიტანოს
 ბანკში თვით გასყიდვის დღემდე.

(3—3)

თფილისის გუბერნიის თავად-აწნაურთა საადგილ-მამულო

ბანკის გაგზავნისაგან

თფილისის გუბ. თავად-აწნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობა,
 17 თებერვალს 1881 წელს შიღლიესად დამტკიცებულის წესდების მე-16
 მუხლის ძალით, აცხადებს, რომ ამ 1881 წლის 13 ივნისს, შიღლიესზე,
 ქალაქს თბილისში, ბანკის სადგომში, სოლოლაკის ქუჩაზე, ნ. შარლანოვის
 სახლებში № 3, იქნება საზოგადო გასყიდვა, განუყოფრებლად, ქვემო-
 ხსენებულ პირთ უძრავ მამულებისა, რომელთაც არ შემოუტანიათ თავის
 დროზე ხვედრი გადასახადი ამ ბანკიდან აღებული სესხისა ბანკის წესდების
 § § 13, 14, 15, 17, 18, და 19 მუხლებით დადგენილი:

(დასასრული)

მყაშვილები, გიორგი რეგასის-მე და ზურაბ ივანეს-მე: სახნავ-სათესი
 ადგილები და ტყე, 660 დესიატ. 1800 საყ. თფ. გუბ. შირისის მაზრაში,
 სოფ. ბოჭყას. თავნი ვალი—11,970 მან. 27 კაპ., შესატანი—508 მან.
 14 კაპ., სულ—12,415 მან. 41 კაპ.

ჩოღაყაშვილი, ნიკოლოზ თადეოსის-მე: სახნავ-სათესი, საბალახე და
 სათიბი ადგილები და ტყე; 5774 დესიატ. 775 საყ. თფ. გუბ. თფ. უეზდ-
 ში, სოფლებს: შარაბულაყს, შაღლოს, შჯარმას და სამგორს. თავნი ვა-
 ლი—67,176 მან. 17 კაპ., შესატანი ბანკში—3017 მან. 70 კაპ., სულ—
 70,193 მან. 87 კაპ.

საგინოვი, მახვილ ზაქტას-მე: სახნავ-სათესი ადგილები და ტყე, 2052
 დესიატინა და 448 ოთხ-კუთხი საყ. თფილისის გუბ. თელავის მაზრაში,
 სოფ. ზემო-ხოდამენს, ახალ-დაბას და ახმანს. თავნი ვალი—13,751 მან.
 64 კაპ., შესატანი—1045 მან. 34 კაპ. სულ—14,796 მან. და 98 კაპ.

ერისთავი, კონა მინდინაშის-მე: სახნავ-სათესი, საბალახე და სამოსახ-
 ლო ადგილები და ტყე, 1009 დესიატ. თფ. გუბ. ლუშეთის მაზრაში, სოფ.
 წაღდას. თავნი ვალი—6,384 მან. 63 კაპ., შესატანი—303 მან. 32 კაპ.,
 სულ—6,684 მან. და 95 კაპ.

ჩოღაყაშვილი, ილია ზაღლის-მე: სახნავ-სათესი ადგილები და ტყე,
 3402 დესიატინა, თფ. გუბ. სიღნაღის მაზრაში, სოფ. შიაურს. თავნი ვა-
 ლი—39,290 მან. 37 კაპ., შესატანი—1654 მან., სულ—40,944 მან.
 37 კაპ.

დავდაგვისა, თამარ ალექსანდრეს ასული: საძოვარი ადგილები და ტყე,
 1020 დესიატ. 1920 საყ., თფ. გუბ. თელავის მაზრაში, სოფ. ზემო-ხოდამ-
 ენს. თავნი ვალი—8,643 მან., 85 კაპ., შესატანი—552 მან. 22 კაპ.
 სულ—9,196 მან. 7 კაპ.

გაბაშვილი იოსებ დავითის-მე: სახნავ-სათესი ადგილები, 148 დესიატ.
 1860 საყ. თფ. გუბ. და მაზრაში, სოფ. მქროყანას. თავნი ვალი—5,402
 მან. 34 კაპ., შესატანი—260 მან. 32 კაპ., სულ—5,662 მან. 66 კაპ.

ერისთავი, გიორგი გიორგის-მე: სახნავ-სათესი, სათიბი ადგილები და
 ტყე, 800 დესიატ. თფ. გუბ. შირისის მაზრაში, სოფ. ბოჭორმას. თავნი
 ვალი—4,723 მან. 29 კაპ., შესატანი—220 მან. 14 კაპ., სულ—4,943
 მან. 43 კაპ.

შაღიკოვისა, დარია გუბაშაის ასული: სახნავ-სათესი, სათიბი და სა-
 ბალახე ადგილები და ტყე, 973 დესიატ. 866 საყ., თფ. გუბ. ბორის მაზ-